

Gladheidsbestrijdingsplan 2026-2030

GEMEENTE MEIERIJSTAD

MEIERIJSTAD

INHOUD

GLADHEIDSBESTRIJDINGSPLAN 2026-2030 1

1. INLEIDING 3
2. KADERS 4
3. BELEID 6
4. FINANCIËN 9
BIJLAGE 1 – WEGENCATEGORISERING MEIERIJSTAD 13
BIJLAGE 2 – ONDERBOUWING EXTRA MEETPUNT 14
BIJLAGE 3 – KWETSBARE LOCATIES GLADHEIDBESTRIJDING 17
BIJLAGE 4 – STAPPENPLAN PER MAAND 18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Meierijstad is als wegbeheerder verantwoordelijk voor een veilig en bruikbaar wegennet. Gladheidsbestrijding maakt hier onderdeel van uit. Het huidige beleid dateert uit 2019 en wordt geactualiseerd vanwege wijzigingen in wet- en regelgeving, ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en innovatie, gemeentelijke ambities en ervaringen uit de praktijk.
Daarnaast hebben veranderingen in weerspatronen invloed op de uitvoering van gladheidsbestrijding. Winters kenmerken zich steeds vaker door snelle temperatuurwisselingen, natte sneeuw en lokale gladheidssituaties. Hierdoor neemt het belang van betrouwbare signalering, flexibiliteit in de uitvoering en een actueel beleidskader toe.

Met dit Gladheidsbestrijdingsplan 2026-2030 actualiseert de gemeente Meierijstad haar beleid voor gladheidsbestrijding. Het plan legt de uitgangspunten vast voor een veilige, doelmatige en toekomstbestendige uitvoering en geeft inzicht in de prioritering van wegen en locaties, de benodigde middelen en de financiële consequenties voor de komende jaren.

De operationele uitwerking vindt jaarlijks plaats bij de voorbereiding en evaluatie van het winterseizoen.

De jaarlijkse evaluaties van de uitvoering van de gladheidsbestrijding vormden mede de basis voor de actualisatie van dit beleidsplan. Daarbij is gekeken naar ervaringen uit de praktijk, areaalgroei, ontwikkelingen in monitoring en veranderende weersomstandigheden.

1.2 Doelstelling

De gemeente wil ook bij winterse omstandigheden zorgen voor een veilige en bereikbare openbare ruimte.
Daarbij geldt:

- Preventief strooien is de basis;
- Niet het hele wegennet wordt behandeld;
- De inzet richt zich op bereikbaarheid via hoofdstructuren.

Het doel is een gladheidsbestrijding die uitvoerbaar, doelmatig en uitlegbaar is.

1.3 Bestuurlijke samenvatting

De gemeente Meierijstad actualiseert het gladheidsbeleid voor de periode 2026-2030. Sinds de vaststelling van het huidige beleid in 2019 is het areaal gegroeid, zijn fietsroutes uitgebreid en is meer ervaring opgedaan met de uitvoering van de gladheidsbestrijding. Daarnaast vragen ontwikkelingen op het gebied van monitoring, duurzaamheid en veranderende weersomstandigheden om een actualisatie van het beleid. Jaarlijkse evaluaties van de uitvoering vormen mede de basis voor dit geactualiseerde beleidsplan.

Met het Gladheidsbestrijdingsplan 2026-2030 kiest de gemeente voor een veilige, doelmatige en toekomstbestendige uitvoering van de gladheidsbestrijding. Belangrijke beleidswijzigingen ten opzichte van het beleid uit 2019 zijn de uitbreiding van de monitoring van gladheid met een extra meetpunt, extra aandacht voor de bereikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen, de actualisatie van strooiroutes als gevolg van areaalgroei en uitbreiding van het fietsnetwerk, een duidelijkere afbakening van verantwoordelijkheden tussen gemeente, inwoners en organisaties en een jaarlijkse evaluatie en optimalisatie van de uitvoering.

Voor de uitvoering van het plan wordt voorgesteld een eenmalig investeringsbudget van € 90.000 beschikbaar te stellen en het structurele operationele budget met € 38.400 per jaar te verhogen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de groei van het areaal, aanvullende monitoring, de ondersteuning van maatschappelijke voorzieningen en de verdere professionalisering van de uitvoering. De daadwerkelijke kosten van gladheidsbestrijding blijven afhankelijk van de weersomstandigheden. Eventuele meer- of minderkosten als gevolg van winterse omstandigheden worden volgens het principe van risicovol begroten verantwoord binnen de reguliere planning- en controlcyclus.

De voorgestelde investeringen zijn niet strikt noodzakelijk om gladheidsbestrijding uit te voeren, maar zijn wel wenselijk om de kwaliteit, betrouwbaarheid en toekomstbestendigheid van de dienstverlening ook in de komende jaren te kunnen blijven borgen. Zonder deze investeringen blijft uitvoering mogelijk, maar nemen de mogelijkheden af om in te spelen op areaalgroei, de uitbreiding van het fietsnetwerk en lokale gladheidsrisico's. Hierdoor kan het gewenste serviceniveau op termijn onder druk komen te staan.

1.4 Participatie

Voor dit plan is input opgehaald bij wijk- en dorpsraden, Centrummanagement, de Veiligheidsregio, ZLTO, Stichting Toegankelijk Meierijstad en Seniorenraad Meierijstad. Deze inbreng is gebruikt om het beleid te toetsen op bereikbaarheid, verkeersveiligheid, uitvoerbaarheid en maatschappelijke relevantie.

De input richt zich vooral op:
- De bereikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen;
- De bereikbaarheid van agrarische bedrijven;
- Mogelijke aanpassingen van strooiroutes;
- Duidelijke en tijdige communicatie over de uitvoering van de gladheidsbestrijding.

De opgehaalde input is meegenomen bij de actualisatie van dit beleidsplan. Dit heeft onder meer geleid tot extra aandacht voor de bereikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en agrarische bedrijven, een verdere uitwerking van de communicatie over de gladheidsbestrijding en een beoordeling van verzoeken voor uitbreiding of aanpassing van strooiroutes.

Niet alle verzoeken zijn overgenomen. Per verzoek is een afweging gemaakt op basis van verkeersveiligheid, bereikbaarheid, maatschappelijke functie, gebruiksintensiteit en uitvoerbaarheid. Verzoeken die binnen deze uitgangspunten passen, worden betrokken bij de prioritering van routes en de jaarlijkse optimalisatie van de uitvoering.

De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor de gladheidsbestrijding op het openbare wegennet. De opgehaalde input wordt ook in de toekomst betrokken bij de jaarlijkse evaluatie en verdere optimalisatie van de uitvoering.

2. Kaders

2.1 Juridisch kader

Als wegbeheerder heeft de gemeente een zorgplicht voor een veilig en bruikbaar openbaar wegennet. Gladheidsbestrijding maakt hiervan onderdeel uit en is een inspanningsverplichting. De gemeente spant zich in om gladheid te voorkomen en te bestrijden, maar kan niet garanderen dat alle wegen en fietspaden gelijktijdig of volledig sneeuw- en ijsvrij zijn.
Om deze zorgplicht op een verantwoorde manier uit te voeren, is prioritering in routes en inzet noodzakelijk.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding vindt plaats binnen de volgende wettelijke kaders:
– Arbowet;
– Arbeidstijdenwet;
– Europese regels voor rij- en rusttijden (voor zover van toepassing);
– Relevante milieuwet- en regelgeving.

Deze wet- en regelgeving stelt eisen aan een veilige uitvoering, arbeidsomstandigheden en de inzet van personeel bij gladheidsbestrijding.

2.2 Arbeidsomstandigheden en inzet personeel

2.2.1 Arbowet

De Arbowet stelt eisen aan een veilige en verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden. Voor gladheidsbestrijding betekent dit dat medewerkers veilig moeten kunnen werken, materieel deugdelijk moet zijn en risico’s zoveel mogelijk worden beheerst.

2.2.2 Arbeidstijdenwet en rij- en rusttijden
De Arbeidstijdenwet bevat regels over werk- en rusttijden, pauzes, nacht- en oproepdiensten en werken op zon- en feestdagen. Voor chauffeurs kunnen daarnaast Europese regels voor rij- en rusttijden gelden. Deze kaders zijn van belang voor een veilige en haalbare personeelsinzet.

2.2.3 Vakbekwaamheid
Medewerkers die worden ingezet voor de gladheidbestrijding beschikken over de benodigde kennis en vaardigheden voor een veilige en verantwoorde uitvoering. De vakbekwaamheid van gladheidscoördinatoren en chauffeurs wordt periodiek onderhouden via passende opleidingen en herhalingstrainingen, waaronder Coördinator Gladheidbestrijding (CoGla) en Specifieke Deskundigheid Winterdienst (SDW)

2.3 Milieu
De gemeente streeft naar een duurzame uitvoering van gladheidsbestrijding. Daarom wordt alleen ingezet wanneer dit op basis van weerverwachtingen, meetgegevens en actuele omstandigheden noodzakelijk is. Zo wordt onnodig strooien voorkomen en de milieubelasting beperkt.

- Efficiënt gebruik van strooimiddelen;
- Beperking van zoutgebruik;
- Inzet van innovatieve technieken (zoals routeoptimalisatie en sensoren);
- Reductie van CO_2-uitstoot.

2.4 Verantwoordelijkheden
De gemeente is verantwoordelijk voor de gladheidsbestrijding op het openbare wegennet volgens de in dit plan vastgestelde prioritering. Particulier terrein en terreinen in eigendom of beheer van derden vallen daar niet onder.

Daarnaast geldt:

- Bedrijven dragen zorg voor de bereikbaarheid van hun eigen terrein en de aansluiting op de openbare weg;
- Bewoners houden toegang tot hun woning begaanbaar;
- Weggebruikers passen hun gedrag aan de omstandigheden aan;
- Inwoners kunnen geen gemeentelijk strooizout meer ophalen. Dit past bij de eigen verantwoordelijkheid van bewoners en voorkomt extra verkeers- en veiligheidsrisico's op de gemeentewerf.

2.5 Gemeentelijke beleidskaders

2.5.1 Duurzaamheid en innovatie
De gemeente beperkt milieubelasting door gericht te strooien, routes te optimaliseren en meetgegevens actief te gebruiken.

2.5.2 Inclusiviteit en toegankelijkheid
De gemeente streeft ernaar dat belangrijke maatschappelijke voorzieningen ook tijdens winterse omstandigheden zo goed mogelijk bereikbaar blijven. Daarom is er extra aandacht voor zorginstellingen, onderwijsvoorzieningen, sportaccommodaties, dorps- en gemeenschapshuizen en gemeentelijke gebouwen.
Een gelijk bereikbaarheidsniveau als onder normale omstandigheden kan niet worden gegarandeerd. De gemeente beperkt hinder waar mogelijk, maar enige overlast blijft bij winterse omstandigheden onvermijdelijk.

2.5.3 Assetmanagement
Gladheidsbestrijding maakt onderdeel uit van het gemeentelijke assetmanagement. Daarbij worden prestaties, risico's, kosten en maatschappelijke meerwaarde integraal afgewogen. De gekozen prioritering van routes sluit aan bij de gewenste bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doelmatige inzet van gemeentelijke middelen.

3. Beleid

3.1 Gladheid

3.1.1 Het ontstaan van gladheid
Gladheid ontstaat wanneer temperatuur en vocht samen leiden tot bevriezing van het wegdek. Op bruggen, viaducten en andere snel afkoelende verhardingen treedt dit vaak eerder op dan in bebouwd gebied.

Gladheid kan ontstaan door:
- Het opvriezen van natte weggedeelten: ontstaat als het wegdek al nat is en de temperatuur daalt;
- Condensatie: ontstaat als de temperatuur van de weg al erg laag is, vaak onder het vriespunt;
- Neerslag in de vorm van:
    - ijzel;
    - Sneeuw;
    - Hagel.

Omdat gladheid plaatselijk en onverwacht kan optreden, zijn tijdige signalering en snelle beoordeling essentieel.

3.1.2 Signalering van gladheid
Signalering is essentieel om tijdig preventief of curatief te kunnen optreden. De gemeente gebruikt hiervoor meteorologische informatie, meetgegevens en signalen uit de praktijk.
Een belangrijk hulpmiddel is het gladheidmeldsysteem (GMS). Dit systeem meet continu wegdekcondities, zoals temperatuur, vocht en restzout, en geeft inzicht in het risico op gladheid.

De preventieve signalering vindt plaats op basis van:
- meteorologische prognoses van het weerbureau Infoplaza;
- gegevens uit het gladheidmeldsysteem (GMS);
- aanvullende gegevens van een nabijgelegen meetpunt van de provincie Noord-Brabant.

De curatieve signalering vindt plaats op basis van:
- schouwen van wegen en fietspaden;
- meldingen en signalen uit het veld;
- afstemming met andere wegbeheerders en de politie;
- actuele GMS-gegevens;
- actualisaties van Infoplaza.

De gladheidscoördinator beoordeelt deze informatie integraal en besluit of en wanneer inzet nodig is.

In de praktijk blijken de beschikbare meetgegevens voor preventieve signalering soms te globaal voor de situatie in Meierijstad. Door de omvang van de gemeente komen lokale verschillen in temperatuur en vochtigheid voor, waardoor gladheid plaatselijk kan optreden.
Om dit beter te ondervangen, wordt het meetnetwerk uitgebreid met een extra meetpunt (zie paragraaf 3.4).

3.2 Bestrijdingsmethoden
De gemeente gebruikt verschillende methoden om gladheid te voorkomen of te bestrijden. De keuze hangt af van het type gladheid, de weersverwachting en de actuele omstandigheden.

3.2.1 Strooien
Strooien is de belangrijkste methode binnen de gladheidsbestrijding. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen preventief en curatief strooien.
Meierijstad hanteert als basis een preventief strooiregime, omdat dit de kans op gladheid beperkt en de inzet van personeel en materieel doelmatiger maakt.
Bij sneeuwval, ijzel of aanhoudende vorst wordt curatief opgetreden wanneer gladheid al aanwezig is of alsnog ontstaat.

3.2.2 Preventief strooien
Bij preventief strooien wordt nat-zout aangebracht voordat gladheid optreedt. Hiermee wordt het vriespunt van vocht verlaagd en wordt de kans op bevriezing beperkt.
Deze aanpak is effectief en sluit aan bij de ambitie om veiligheid, doelmatigheid en duurzaamheid te combineren.
Bij langdurige of veranderende omstandigheden kan herhaling nodig zijn.

3.2.3 Curatief strooien
Bij curatief strooien is gladheid al aanwezig, bijvoorbeeld door sneeuw of ijzel.
In Meierijstad gebeurt dit met nat-zout en waar nodig in combinatie met sneeuwruimen. Door eerst sneeuw te verwijderen en daarna te strooien, werkt het dooimiddel effectiever.
Curatieve inzet is aanvullend op het preventieve regime en wordt toegepast wanneer preventieve maatregelen onvoldoende zijn.
De uitvoering vindt plaats op de vastgestelde strooiroutes en volgt daarmee de gekozen prioritering.

3.2.4 Ploegen (sneeuwruimen)
Ploegen wordt ingezet om sneeuw mechanisch van het wegdek te verwijderen.
Deze maatregel wordt toegepast wanneer sneeuw zich ophoopt en wordt in Meierijstad gecombineerd met curatief strooien.
Bij aanhoudende sneeuwval kan deze combinatie meerdere keren nodig zijn om routes begaanbaar te houden.
Kleine parkeerplaatsen die niet veilig en efficiënt machinaal bereikbaar zijn, worden niet meegenomen.

3.2.5 Handmatig strooien
Waar voertuigen niet kunnen komen, wordt handmatig gestrooid.
Dit gebeurt op extra gladheidsgevoelige of lastig bereikbare locaties, zoals:
- Bruggen;
- Fietstunnels;
- Smalle doorgangen.

Omdat bruggen en vergelijkbare constructies snel afkoelen, is op deze locaties extra aandacht noodzakelijk. Voor deze werkzaamheden zijn specifieke routes en inzet georganiseerd.
Bij uitneembare paaltjes en vergelijkbare obstakels wordt in de uitvoering een praktische oplossing uitgewerkt, bijvoorbeeld met een reservevoet in de berm of een andere voorziening. Doel is dat routes ook tijdens winterse omstandigheden veilig en efficiënt bereikbaar blijven.

3.3 Prioritering
Omdat niet het hele wegennet gelijktijdig behandeld kan worden, werkt de gemeente met prioriteiten in routes en locaties.
De volgorde is gebaseerd op het gemeentelijk verkeers- en fietsbeleid:
1. Gebiedsontsluitingswegen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom;
2. Primaire fietsroutes;
3. Erftoegangswegen type 1;
4. Erftoegangswegen type 2;
5. Secundaire fietsroutes.

Zo worden de belangrijkste verkeersroutes en intensief gebruikte verbindingen het eerst behandeld.
Extra aandacht gaat uit naar gladheidsgevoelige objecten zoals bruggen, viaducten en fietstunnels.
Ook locaties met een belangrijke maatschappelijke functie, zoals scholen, zorginstellingen, dorps- en gemeenschapshuizen, winkelcentra en gemeentelijke gebouwen, zijn een aandachtspunt.
Bij verzoeken om route-uitbreiding of aanpassing worden verkeersfunctie, gebruiksintensiteit, bereikbaarheid voor hulpdiensten, maatschappelijke functie en uitvoerbaarheid meegewogen.

Woonerven en woonbuurten hebben een lagere prioriteit. Binnen de bebouwde kom is op ongeveer 350 meter afstand meestal een gestrooide route bereikbaar; buiten de bebouwde kom is dit ongeveer 1 kilometer. Deze afstanden zijn indicatief en kunnen per lokale situatie verschillen.

Uitgangspunten bereikbaarheid hulpdiensten
Voor het waarborgen van de bereikbaarheid van hulpdiensten hanteert de gemeente de volgende uitgangspunten:

- De gemeente strooit en ruimt sneeuw tot aan de poort van locaties van hulpdiensten. Vanuit veiligheid en uitvoerbaarheid wordt in beginsel niet achter poorten gewerkt en worden poorten niet geopend of gesloten, mede vanwege het gebruik van groot materieel onder winterse en vaak nachtelijke omstandigheden.

- Bij hevige sneeuwval en opschaling kan hiervan worden afgeweken voor brandweerkazernes. In dat geval kan curatieve inzet plaatsvinden op het terrein achter de poort tot aan de uitrukdeuren, zodat een veilige en snelle uitruk mogelijk blijft. Deze inzet wordt alleen toegepast bij zwaardere winterse omstandigheden en wordt georganiseerd met inzet van aannemers.

3.4 Extra meetpunt
Uit evaluaties blijkt dat het huidige meetnetwerk onvoldoende dekking geeft voor het oostelijk deel van de gemeente. Daardoor is er minder zicht op lokale gladheidsrisico's.
Een extra meetpunt verkleint deze blinde vlek en maakt gerichtere inzet van personeel, materieel en strooimiddelen mogelijk.

Een extra meetpunt draagt bij aan:
- Betrouwbaardere en gebiedsdekkende data;
- Beter inzicht in lokale wegdekcondities en temperatuurverschillen;
- Een gerichtere en efficiëntere inzet.

Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar bijlage 2.

3.5 Mandaat en opschaling
Voor een slagvaardige uitvoering is helder mandaat nodig voor de gladheidscoördinatoren.
Zij zijn bevoegd om binnen de beleidskaders en beschikbare budgetten te besluiten over inzet, moment van uitruk en het inschakelen van externe capaciteit.
Opschaling is aan de orde bij hevige of langdurige sneeuwval, aanhoudende gladheid of andere omstandigheden die extra inzet vragen.
Bij uitzonderlijke omstandigheden kan tijdelijk worden afgeweken van de reguliere uitgangspunten om vitale functies en openbare veiligheid zo goed mogelijk te ondersteunen, voor zover uitvoerbaar binnen de beschikbare capaciteit.

Bij opschaling vindt zo nodig afstemming plaats met de leidinggevende Openbaar Gebied en de directie.

Afwijkingen van de reguliere inzet worden achteraf betrokken bij de jaarlijkse evaluatie, zodat duidelijk blijft waarom is opgeschaald en welke financiële of operationele gevolgen dit had.

3.6 Extra locaties
De gladheidscoördinatoren beoordelen verzoeken om aanvullende ondersteuning voor specifieke locaties.
Uitgangspunt is dat de gemeente verantwoordelijk is voor het openbare wegennet. Voor particulier terrein en locaties van derden geldt eigen verantwoordelijkheid.
Aanvullende ondersteuning is mogelijk voor locaties met een maatschappelijke of publieke functie, als bereikbaarheid of veiligheid onvoldoende kan worden geborgd binnen de reguliere inzet.
Locaties met een overwegend particulier of commercieel karakter vallen hier in beginsel niet onder.

Ondersteuning bestaat niet uit het beschikbaar stellen van strooizout aan individuele inwoners.
Belangrijke maatschappelijke of publieke locaties kunnen wel zoutemmers en een sneeuwschep ontvangen, zodat zij zelf maatregelen kunnen treffen op eigen terrein en bij de directe toegang.

Bij de beoordeling wordt ook rekening gehouden met:
- De mate waarin sprake is van een maatschappelijke of vitale functie;
- De aanwezigheid van kwetsbare gebruikers;

- De rol van de locatie binnen de bereikbaarheid van kernen en voorzieningen.

Bij uitzonderlijke omstandigheden kan aanvullend maatwerk worden geleverd aan vitale functies of locaties waar publieke dienstverlening in het geding is.
De gemeente werkt hiervoor met een set van locaties die periodiek wordt geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd (zie bijlage 3).

3.7 Communicatie

De gemeente informeert inwoners, bedrijven en instellingen via de website, sociale media en het Klantcontactcentrum over de gladheidsbestrijding.

De communicatie gaat in ieder geval over:

- De prioritering van de strooiroutes;
- De rol en verantwoordelijkheden van de gemeente;
- De eigen verantwoordelijkheid van inwoners en organisaties;
- De actuele inzet en bijzonderheden bij winterse omstandigheden.

In de communicatie wordt uitgelegd welke routes worden gestrooid, waarom niet alle wegen en fietspaden worden meegenomen en welke verantwoordelijkheid inwoners, bedrijven en instellingen zelf hebben.
Actieve en eenduidige communicatie maakt verwachtingen duidelijker en vergroot het begrip voor de gemaakte keuzes.
De communicatie sluit aan op de feitelijke uitvoering en vraagt daarom om goede interne afstemming tussen gladheidscoördinatoren en communicatie.
Bij winterse omstandigheden kan aanvullend actief worden gecommuniceerd over de situatie, de inzet van de gemeente en eventuele beperkingen in bereikbaarheid.
De communicatie wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast.

3.8 Monitoring en evaluatie

Jaarlijks wordt de uitvoering van de gladheidsbestrijding geëvalueerd. Hierbij wordt gekeken naar de uitgevoerde strooiacties, ervaringen uit de praktijk, meldingen van inwoners en ontwikkelingen binnen de gemeente. De uitkomsten van deze evaluatie worden gebruikt om routes, werkwijzen, communicatie en ondersteunende maatregelen waar nodig te verbeteren.
Daarnaast vormen de evaluaties een belangrijke basis voor toekomstige actualisaties van het beleid, zodat het gladheidsbeleid blijft aansluiten bij areaalgroei, ontwikkelingen in het fietsnetwerk, beschikbare middelen en veranderende weersomstandigheden.

4. Financiën

4.1 Huidige budgetten

Voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding is jaarlijks een budget van € 149.305 beschikbaar (zie tabel 1). Dit budget bestaat uit een combinatie van vaste kosten en een beperkte ruimte voor operationele inzet.

Binnen de gladheidsbestrijding wordt onderscheid gemaakt tussen vaste kosten en weersafhankelijke uitvoeringskosten. De vaste kosten bestaan onder andere uit onderhoud en verzekering van materieel, software en routeondersteuning, het gladheidsmeldsysteem, weeradvies, beschikbaarheidsvergoedingen van aannemers en de opslag van strooimiddelen. Deze kosten keren jaarlijks terug, ongeacht het aantal uitrukken.
Naast deze vaste kosten zijn er variabele kosten die afhankelijk zijn van weersomstandigheden. Het aantal uitrukken, de hoeveelheid sneeuwval, de duur van vorstperiodes en de inzet van aannemers bepalen in belangrijke mate de uiteindelijke kosten van een winterseizoen. Hierdoor kunnen de jaarlijkse lasten aanzienlijk verschillen.

De uitgaven bedroegen € 225.448 in 2025 en tot nu toe € 232.653 in 2026. Omdat deze bedragen per kalenderjaar worden geregistreerd en niet per winterseizoen, zijn zij niet één-op-één vergelijkbaar met de operationele winterperiode. De cijfers laten echter wel zien dat de beschikbare budgetten onder druk staan door areaaluitbreiding en toegenomen uitvoeringskosten. De meerkosten worden indien van toepassing verantwoord bij de jaarrekening.

Tabel 1 Specificatie huidige jaarlijkse exploitatielasten

Kostenposten	**Kosten per jaar**	**Opmerkingen**
Strooizout	€ 33.400,00	Uitgegaan van het hoogste bedrag van de afgelopen jaren, aangezien er weinig sneeuw is gevallen.
Onderhoudscontract strooier/ploegen	€ 46.106,00	
Verzekering strooiers/ sneeuwploegen	€ 3.700,00	
IntelliMouse Routemanager en route assistent	€ 16.002,00	
Bijdrage aan Provincie voor strooien gemeentelijke wegen	€ 5.173,00 (Gemiddeld, afhankelijk van het weer))	Provincie stopt hiermee, dit is komen te vervallen in de begroting van 2027
Onderhoud gladheidsmeldsysteem	€ 3.673,12	
Infoplaza (weerbureau)	€ 5.455,00	
OrcaGroup oproep medewerkers bij uitruk	€ 4.650,00	
Storing/schade aan voertuig of strooier buiten contract	€ 5.000,00	Ongeveer
Inzet van Berkel bij sneeuw	€ 7.983,90	Beschikbaarheidsvergoeding
Van der Linden	€ 7.191,50	Beschikbaarheidsvergoeding
Beekmans	€ 7.191,50	Beschikbaarheidsvergoeding
Overige kosten	€ 3.778,98	
Totaal	**€ 149.305**	Exclusief kapitaallasten en BTW

4.2 Financiële consequenties Beleidsplan

Voor de uitvoering van het Gladheidsbestrijdingsplan 2026-2030 zijn aanvullende financiële middelen nodig. De kosten nemen toe door areaalgroei, prijsontwikkelingen en maatregelen die bijdragen aan het borgen van de kwaliteit, betrouwbaarheid en toekomstbestendigheid van de gladheidsbestrijding. Voorgesteld wordt een eenmalig investeringsbudget van € 90.000 beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van het gladheidsmeldsysteem met een extra meetpunt en de aanschaf van een extra fietspadstrooier met sneeuwploeg. Daarnaast wordt een bedrag van € 9.500 voor de aanschaf en eerste uitgifte van zoutemmers aan maatschappelijke locaties eenmalig gedekt binnen de exploitatie. Deze maatregelen dragen bij aan een betrouwbare, efficiënte en toekomstbestendige uitvoering van de gladheidsbestrijding.

De voorgestelde investeringen zijn niet strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding, maar wel wenselijk om de kwaliteit van de dienstverlening ook in de komende jaren te kunnen blijven borgen. Zonder deze investeringen blijft uitvoering mogelijk, maar zijn minder verbeteringen mogelijk op het gebied van monitoring, efficiëntie en kwaliteitsborging. Hierdoor kan het gewenste serviceniveau op termijn onder druk komen te staan.

De benodigde structurele verhoging van het exploitatiebudget bedraagt € 38.400 per jaar. Deze verhoging heeft betrekking op de vaste jaarlijkse kosten die voortvloeien uit dit beleidsplan, zoals onderhoud, monitoring, beschikbaarheidsvergoedingen, kennisontwikkeling, kapitaallasten en de jaarlijkse aanvulling en distributie van zoutemmers. Daarmee blijft de gemeente in staat om de gladheidsbestrijding op een doelmatige wijze uit te voeren.
Voor de structurele lasten is binnen het bestaande budget geen ruimte beschikbaar. Voorgesteld wordt deze lasten te verwerken bij de begroting 2027 en verder.
De daadwerkelijke uitvoeringskosten van de gladheidsbestrijding blijven afhankelijk van de weersomstandigheden. Bij langdurige vorst, sneeuwval of ijzel kunnen extra uitrukken noodzakelijk zijn, waardoor de jaarlijkse kosten hoger of lager uitvallen. Deze weersafhankelijke meer- of minderkosten worden volgens het principe van risicovol begroten verantwoord via de planning- en controlcyclus.

Tabel 2 Eenmalige kosten

Toevoeging	Prijs	Opmerkingen
Toevoegen extra GMS-meetpunt	€ 30.000	
Aanschaf extra fietspadstrooier en sneeuwploeg	€ 60.000	
Aanschaf en eerste uitgifte zoutemmers maatschappelijke locaties*	€ 9.500	
Totaal eenmalig	**€ 99.500**	

* Deze kosten worden eenmalig ten laste van de exploitatie gebracht

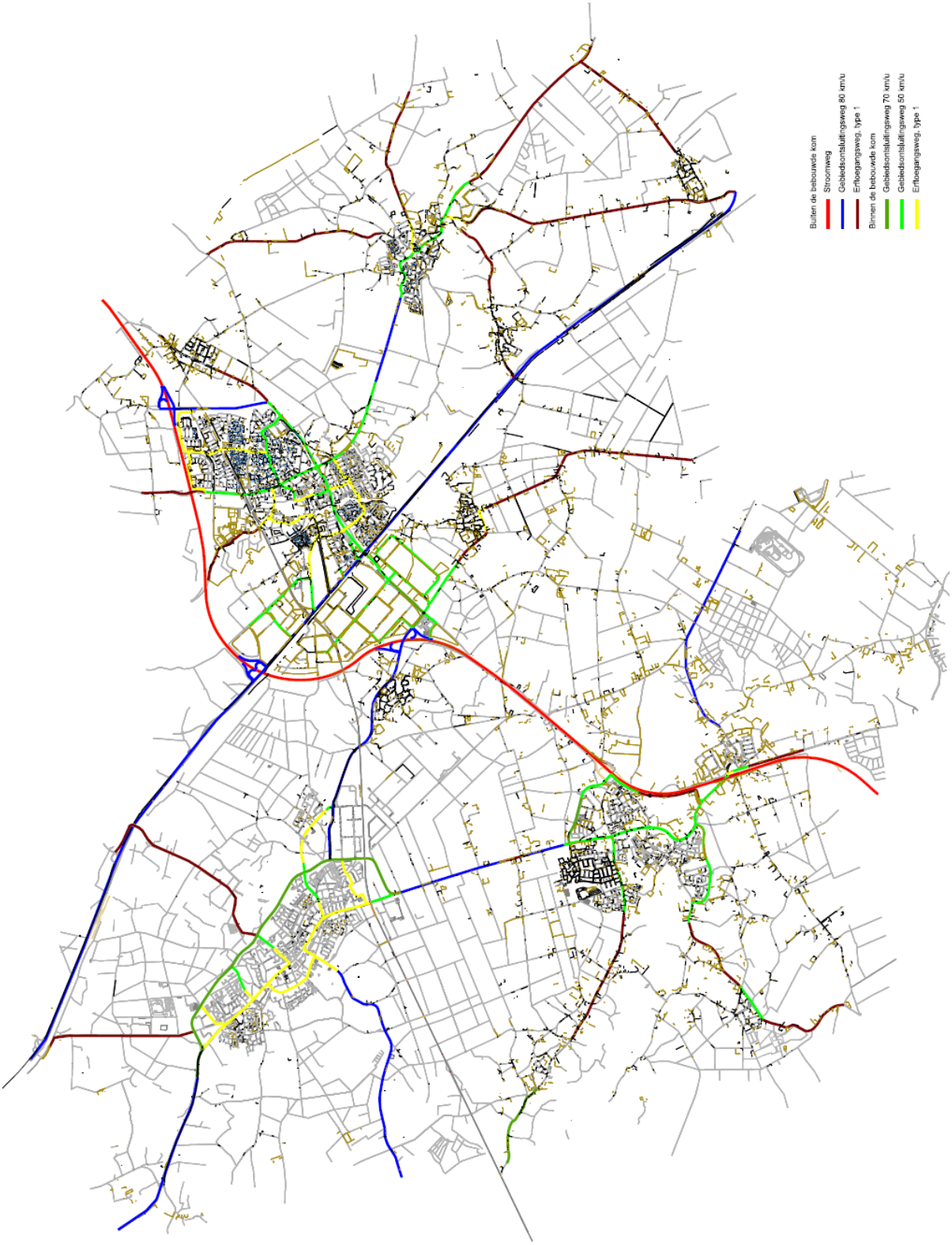
Bij de begroting 2027 is rekening gehouden met uitbreiding van een strooier en sneeuwploeg voor de route die voorheen door de provincie gestrooid werd.

Tabel 3 Extra exploitatielasten n.a.v. Beleidsplan

Toevoeging	Prijs	Opmerkingen
Samenwerking, afstemming en kennisontwikkeling	€ 2.500	
Onderhoud fietspadstrooier	€ 2.000	
Onderhoud fietspadsneeuwploeg	€ 750	
Toename onderhoud GMS	€ 1.500	
Toename kosten weerbureau	€ 1.500	
Toename Beschikbaarheidsvergoedingen	€ 14.650	Beschikbaarheidsvergoedingen voor de overgenomen provinciale route en de extra fietspadstrooier. De materieelinvestering voor de provinciale route is verwerkt in de begroting 2027; de extra fietspadstrooier wordt in dit plan voorgesteld vanwege gebiedsuitbreidingen en uitbreiding van het fietsnetwerk.
Maatschappelijke locaties Bijvulling, vervanging en distributie zoutemmers	€ 5.600	
Kapitaallasten investeringen	€ 9.900	Fietspadstrooier, Sneeuwploeg en GMS-meetpunt
Totaal structureel	**€ 38.400**	

Maatschappelijke kosten en baten
De voorgestelde maatregelen vragen extra budget, maar leveren maatschappelijke baten op. Gerichtere gladheidsbestrijding draagt bij aan verkeersveiligheid, bereikbaarheid van voorzieningen, continuïteit van hulpdiensten en publieke dienstverlening. Betere signalering kan daarnaast onnodige inzet en zoutgebruik beperken.
De baten zijn niet volledig financieel te kwantificeren, maar ondersteunen de keuze voor een doelmatige en uitlegbare inzet van middelen.
Het beleidsplan wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. De raad besluit daarmee over de beleidsmatige uitgangspunten, een eenmalig investeringsbudget van € 90.000, een eenmalige exploitatiebijdrage van € 9.500 voor de aanschaf en eerste uitgifte van zoutemmers aan maatschappelijke locaties en een structurele ophoging van € 38.400 per jaar.

Bijlage 1 – Wegencategorisering Meierijstad

Bijlage 2 – Onderbouwing extra meetpunt

Inleiding
Gedurende de wintermaanden (1 november tot 15 april) zet de gemeente Meierijstad zich in om de veiligheid van weggebruikers zo goed mogelijk te waarborgen. Tegelijkertijd wordt gestreefd naar het beperken van onnodige inzet van strooimiddelen.
De gladheidscoördinatoren (CoGla) monitoren continu de omstandigheden op en rond het wegdek met behulp van een netwerk van gladheidmeldsystemen (GMS). Daarnaast worden zij ondersteund door een professioneel weerbureau (Infoplaza). Op basis van deze informatie wordt besloten of en wanneer gladheidsbestrijding wordt ingezet.

Huidige situatie
In 2019 is binnen de gemeente een infraroodmeting uitgevoerd. Op basis van deze meting is bepaald welke locaties strategisch geschikt zijn voor het plaatsen van gladheidmeldsystemen (GMS).
Op dit moment zijn GMS-sensoren geplaatst op de volgende locaties:

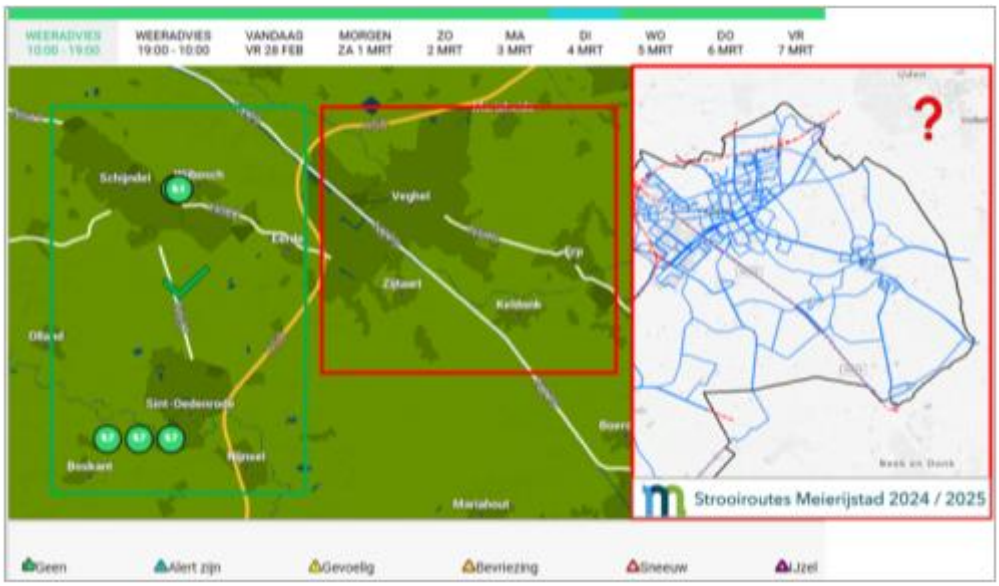
- Wijbosscheweg, Schijndel
- Boskantseweg, Sint-Oedenrode

Figuur 1: Weergave GMS data

Door toepassing van deze sensoren wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende typen verharding, zoals rijbanen en fietspaden. Hierdoor is het mogelijk om gerichter en efficiënter te strooien.

Gewenste situatie
Het strooigebied van de Gemeente Meierijstad is geografisch gezien uitgestrekt. Voor het westelijk deel van de gemeente (Schijndel, Wijbosch en Sint-Oedenrode) is er een goed beeld beschikbaar van het risico op gladheid.
Dit geldt in mindere mate voor het oostelijk deel van de gemeente (Veghel, Erp en Keldonk), waar het huidige inzicht in de lokale wegcondities en gladheidsrisico's beperkter is.

Figuur 2: Strooigebied Meierijstad en ‘onvoldoende dekking (blinde vlek)’

Om ook in dit gebied beter inzicht te verkrijgen in de lokale wegdekcondities en het risico op gladheid, wordt voorgesteld het Gladheidmeldsysteem (GMS) uit te breiden met een derde meetpunt. Aangezien er in 2019 reeds een infraroodmeting is uitgevoerd, kan op basis van deze gegevens een geschikte locatie voor dit extra meetpunt worden bepaald.

Figuur 3: Resultaten Infraroodmeting – 2019

Toegevoegde waarde van een extra meetpunt
Aan de hand van de metingen uit een derde GMS krijgen wij een duidelijker risicoprofiel ten aanzien van gladheid door het raadplegen van:

- Wegdektemperatuur
- Dauwpunttemperatuur
- Neerslagaanwezigheid
- Geleiding (restzoutgehalte)
- Wegdekconditie (droog/nat/zout)
- Luchttemperatuur
- Relatieve luchtvochtigheid

De data uit dit GMS geeft het Weerbureau input ten aanzien van het wegdekverwachtingsmodel en dit zorgt uiteindelijk voor een nog nauwkeurig gladheidsadvies en verwachting.

Conclusie
Met een uitbreiding van het GMS naar het oostelijke strooigebied van de gemeente Meierijstad kan de gladheidsbestrijding effectiever en gerichter worden uitgevoerd. Hierdoor neemt de veiligheid van weggebruikers verder toe. Tegelijkertijd kan onnodig strooien in veel situaties worden voorkomen, doordat vaker tijdig preventief kan worden gehandeld.
Daarnaast zorgt een beter inzicht in de gladheidssituatie voor meer rust en overzicht binnen de strooiploeg. Hierdoor komt de uitvoering van de reguliere werkzaamheden minder onder druk te staan, doordat minder vaak noodzaak is tot curatieve inzet.

Bijlage 3 – Kwetsbare locaties Gladheidbestrijding.

1. Inleiding
In deze bijlage is opgenomen welke typen locaties in aanmerking komen voor aanvullende ondersteuning bij gladheidsbestrijding, zoals het beschikbaar stellen van strooizout en hulpmiddelen. Het betreft locaties waar, vanwege hun functie en gebruik, de toegankelijkheid en veiligheid onder winterse omstandigheden van bijzonder belang is.
De ondersteuning richt zich op het faciliteren van deze locaties, zodat zij zelf maatregelen kunnen treffen op hun eigen terrein en de directe toegang.

2. Afbakening en uitgangspunten
Aanvullende ondersteuning wordt geboden aan voorzieningen met een maatschappelijke of publieke functie, waarbij sprake is van:

- Een belangrijke rol in de bereikbaarheid van kernen en voorzieningen;
- Aanwezigheid van kwetsbare gebruikers;
- Een functie die bijdraagt aan de continuïteit van publieke dienstverlening.

Voorzieningen met een overwegend particulier of commercieel karakter, zonder bredere maatschappelijke functie, vallen hier in beginsel niet onder.

3. Categorieën van locaties
De locaties die in aanmerking komen voor ondersteuning vallen in ieder geval binnen de volgende categorieën:

- **Zorg en welzijn**
  Voorzieningen gericht op gezondheidszorg en ondersteuning, zoals huisartsenpraktijken, fysiotherapiepraktijken, gezondheidscentra, verzorgings- en verpleeghuizen en GGZ-instellingen.
- **Onderwijs**
  Onderwijsvoorzieningen zoals basisscholen, middelbare scholen en overige onderwijsinstellingen.
- **Sport en maatschappelijke voorzieningen**
  Binnensportaccommodaties, gemeenschapshuizen en overige publieksvoorzieningen met een sociale of maatschappelijke functie.
- **Gemeentelijke gebouwen**
  Gebouwen in eigendom of beheer van de gemeente, met een publieke functie.
- **Overige vitale en maatschappelijke locaties**
  Locaties met een aanvullende maatschappelijke of vitale functie, zoals AED-locaties, voedselbanken en vergelijkbare voorzieningen.

Deze opsomming is niet limitatief. Ook andere locaties met een vergelijkbare maatschappelijke betekenis kunnen in aanmerking komen, afhankelijk van de omstandigheden.

4. Beheer en actualisatie
De gemeente werkt met een actuele lijst van locaties die in aanmerking komen voor ondersteuning bij gladheidsbestrijding.

Deze lijst:

- Is gebaseerd op de in dit beleidsplan opgenomen criteria;
- Wordt beheerd als onderdeel van de uitvoering;
- Wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd (bijvoorbeeld jaarlijks voorafgaand aan het winterseizoen);
- Kan worden aangevuld of aangepast naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen, verzoeken of gewijzigde situaties.

Toevoeging of wijziging van locaties vindt plaats op basis van een integrale afweging door de gladheidscoördinator. De actuele lijst maakt geen onderdeel uit van dit beleidsplan, maar wordt afzonderlijk beheerd ten behoeve van de uitvoering.
Aan deze lijst en de opgenomen categorieën kunnen geen rechten worden ontleend.

Bijlage 4 – Stappenplan per maand

Werkzaamheden	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Rooster maken												
Evaluatiegesprek Aebi Schmidt												
Inplannen eindevaluatie met chauffeurs												
Inplannen onderhoud NIDO												
Uitvragen van evaluatiegesprek Aebi Schmidt												
Inplannen schilderwerk												
Inplannen schoonmaken van strooiers												
Weertraining coördinatoren plannen met InfoPlaza voor het nieuwe strooiseizoen in samenwerking met “mijn gemeente dichtbij”												
Paaltjes terugzetten op de strooi route's												
Met Aebi Schmidt nieuwe datum vlootschouw plannen												
Einde strooiseizoen												
Onderhoud NIDO												
Schilderwerk materiaal												
Schoonmaken van strooiers												
Eventuele aanpassingen doorgeven aan Jeroen van Boxtel (Website)												
Website controleren												
Beleidsplan beoordelen of het nog op orde is												
Contract zout leverancier nakijken												
Uitstapje												
Contacten coördinator buurgemeenten of er aanpassingen nodig zijn												
Inplannen nieuwe SDW-cursus of herhaling												
Zoutvoorraad (Losgestort - Emmers - Zakjes aanvullen												
Gegevens aanleveren voor socal media (Website)												
Vlootschouw (eerste week oktober, rekening houden met herfstvakantie)												
Aanpassen van eventuele routes en overzeten navigatie												
Rooster coördinatoren mailen aan gemeente Eindhoven, Uden en provincie Brabant en in uitvoeringplan zetten												
Weertraining voor coördinatoren												
Het bezorgen van de emmers (zakjes) zout												
Paaltjes verwijderen voor strooi seizoen												
2-wekelijks overleg inplannen met de coördinatoren eventueel aangevuld met leidinggevende en wegbeheerder.												
Inkooporder nummers aanvragen voor aannemers												

Meierijstad zijn we samen!

MEIERIJSTAD